

ТЕКСЕРІЛДІ:
әдіскер Д.Б.Мұхаметьярова

*Утверждено
инспектор
Д.Мух*

17.01.2025 ж.

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің
«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекет циклограммасы
(оқыту басқа тілде жүргізілетін топтар)**

Мектепке дейінгі ұйым: «Балажан» б/балабақшасы КМҚК

Топтар: «Звездочки» ересек тобы

«Лучики» мектепалды тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы, 4 жастағы, 5 жастағы балалар

Жоспар қандай кезеңге жасалды: 20.01 – 24.01. 2025 жыл (4-апта) Апта дәйексөзі «Әділ заң - аспан тірегі»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 20.01	Сейсенбі 21.01	Сәрсенбі 22.01	Бейсенбі 23.01	Жұма 24.01
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	«Қазақ тілін үйренеміз» ата-аналарға арналған ақпарат бұрышына: «Үй құстары» «Мектеп жасына дейінгі балаларға қазақ тілін үйретудің негізгі бағыттары» флаер				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Ұйымдастырылған іс-әрекетке қауіпсіз ойыншықтар мен ойын жабдықтарын таңдау. Қауіпсіз ойын алаңдарын ұйымдастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекет басталар алдында үнемі күй қою: «Кероғлы» күйі https://zvyki.com/song/31419845/D_uletkerej-Keroly_Asyzbek_Ahatov_dombyra/ «Күй күмбірі» күй тыңдау				
Сөздік минимум	тауық, әтеш, балапан, қаз, үйрек.		Әже, әке, әтеш		
Кестеге сәйкес «Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті	Мектепалды тобы Тақырыбы: «Үй құстары» Міндеттері: қазақ тіліндегі берілген		Мектепалды тобы Тақырыбы: «Ә» дыбысы Міндеттері: Қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге және есте сақтауға, ол сөздерді қолдана білуге; қазақ		

	<p>сөздерді дұрыс айта білуді және ол сөздерді қолдануды үйрету; сөз ішіндегі қазақ тіліне тән ә, қ, ү, і дыбыстарын дұрыс айтуға дағдыландыру; үй құстарының атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету.</p> <p>Балалар, ерте тұрып шақырып, айғайлайтын құсты білесіңдер ме? Этештің шақырған дыбысын тыңдау (аудио жазба) Балалар, бұл ненің дыбысы? Этештің. Этеш қалай шақырады? Ку-ка-ре-ку, ку-ка-ре-ку. Балалар, біз бүгін қазақ тіліндегі нелердің атауларын үйренеміз? Үй құстарының қазақ тіліндегі атауларын білеміз.</p> <p>Сөздік жұмыс</p>		<p>тіліне тән ә дыбысын айтуға үйрету; тілдік және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамытуды жалғастыру; қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету - Балалар, мен сендерге жұмбақ жасырамын. Оның жауабын табыңдар. Жұмбақ. Ертегі айтып береді. Сені жақсы көреді. Мейірімді бұл кісі. Қандай ғажап күлкісі! (Әже.) Балалар жауабын айтады. - «Әже» сөзінде бірінші қай дыбыс естіледі? - Балалар, «Ә» дыбысын айтып көрейікші. - Ә - ә - ә - ә. - Қалай айтылып тұр? - «Ә» әрпін әндетіп, кедергісіз айтамыз. Бейнежазба көру «ә» дыбысының айтылуы Ә – қазақ тіліне тән дыбыс, жіңішке дауысты дыбыс. [ә] дыбысын айтқанда тілді алдыңғы тістерге жылжытып, тілдің ортасын аздап дөңестендіреміз.</p> <p>Буынды ұйқас. Сә-сә-сә, тә-тә-тә, Дә-дә-дә, лә-лә-лә. «Ә» дыбысы бар сөздер - Сәлем! - Сәлеметсіз бе?! - Әдемі - Сәрсенбі - Әже - Әке - Әпке</p>		
--	--	--	---	--	--

	<p>«Даусын таны да үй құстарын ата» Тауықтың дыбысы жазылған аудиожазбаны тыңдау Мынау не? Мынау – тауық-қ-қ. Тауық қыт-қыттайды. Қаздың дыбысы жазылған аудиожазбаны тыңдау Мынау не? Мынау – қ-қ-қаз. Қаз қаңқ-қаңқ қаңқылдайды. Үйректің дыбысы жазылған аудиожазбаны тыңдау Мынау не? Мынау – ү-ү-үйрек. Үйрек барқ-барқ барқылдайды. Әтештің дыбысы жазылған аудиожазбаны тыңдау Мынау не? Мынау – ә-ә-әтеш. Әтеш «кукареку» деп шақырады. «Қалай дыбыстайды?» жаттығып ойнау Қораз «ку-ка-ре-ку» дейді. Тауық «қыт-қыт» дейді. Үйрек «барқ-барқ»</p>		<p>- Әтеш - Сәбіз Балалар «Ә» дыбысын дауыстап айтады. «Дыбыстық еліктеу» ойыны - Балалар, суретте Айсұлу өзінің қуыршағын ұйықтатып отыр. Айсұлу: «Ә-ә-ә! Ә-ә-ә! Ә-ә-ә!» Біз де оған көмектесейік. «Ә-ә-ә!» деп әндетеміз (қолымызбен тербетіп көрсетеміз). Әндеткенде балаға ауызды сәл ашуды көрсетеміз. «Кім шапшаң?» ойыны. Педагог сөздерді айтып тұрады. Балалар сөз ішінде «Ә» дыбысын естігенде алақандарын шапалақтайды. Әділет, адам, дәрі, доп, әтеш, ине, сәби, Дина, әже, сәбіз, дәрігер. Сергіту сәті. Әлди-әлди, бөпешім, Ұйықтай қойшы, көкешім. Саусақтарың майысып Ұста болар ма екенсің? Күйші болар ма екенсің? Балалар өлең мәтініне сәйкес қимылдарды орындайды. Қорытынды - Балалар бүгін қандай дыбыспен таныстыңдар? - Ә дыбысынан басталатын сөздерді айтыңдар. - Жұмбақтардың шешуін таба алдыңдар ма? Балаларды белсенділік танытқандары үшін мақтау.</p>		
--	---	--	--	--	--

	<p>дейді. Қаз «қаңқ-қаңқ» дейді. «Үй құстары қалай дыбыстайды?» театрланған ойын Балалар, біз төрт командаға бөлінеміз. Өздеріңе үй құстарының бетпердесін (маска) таңдап алыңдар да бастарыңа киіндер де этештер, тауықтар, үйректер, қаздар болып жеке жиналыңдар. Қаздар қайда? Этештер қайда? Тауықтар қайда? Үйректер қайда? Мен этештің суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Этештер: «Кукареку» дейді Мен тауықтың суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Тауықтар: «Қыт-қыт- қыт» Мен қаздың суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Қаздар: «Қаңқ-қаңқ» Мен үйректің суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Үйректер: «Барқ-барқ»</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>Балалар, тауықтар, этештер, үйректер, қаздар – олар нелер? Олар – үй құстары. Олар неге үй құстары деп аталады? Олар ешқайда ұшпайды, адамдармен бірге фермада тұрады. Бейнежазба көру: «Қай құс екенін ата» Сергіту сәті Бес балапан Қорытынды: Үй құстарының қазақша атауларын еске түсіріп, белсенді болған балаларды мақтайды.</p> <p><u>Ересек топ</u> Тақырыбы: «Үй құстары» Міндеттері: қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айту дағдыларын қалыптастыру; қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету; қарапайым сөйлемдер құра білуге үйрету.</p> <p>Балалар, ерте тұрып шақырып, айғайлайтын құсты білесіңдер ме? Әтеш қалай шақырады?</p>				
---	--	--	--	--

Ку-ка-ре-ку, ку-ка-ре-ку.
Балалар, біз бүгін
Үй құстарының қазақ
тіліндегі атауларын
білеміз.
Сөздік жұмыс
**«Даусын таны да үй
құстарын ата»**
Тауықтың дыбысы
жазылған
аудиожазбаны тыңдау
Мынау не? Мынау –
тауық-қ-қ.
Тауық қыт-қыттайды.
Қаздың дыбысы
жазылған
аудиожазбаны тыңдау
Мынау не?
Мынау – қ-қ-қаз.
Қаз қаңқ-қаңқ
қаңқылдайды.
Үйректің дыбысы
жазылған
аудиожазбаны тыңдау
Мынау не?
Мынау – ү-ү-үйрек.
Үйрек барқ-барқ
барқылдайды.
Әтештің дыбысы
жазылған
аудиожазбаны тыңдау
Мынау не?
Мынау – ә-ә-әтеш.
Әтеш «кукареку» деп
шақырады.
«Үй құстары қалай

дыбыстайды?»

театрланған ойын

Балалар, біз төрт командаға бөлінеміз. Өздеріңе үй кұстарының бетпердесін (маска) таңдап алыңдар да бастарыңа киіңдер де әтештер, тауықтар, үйректер, қаздар болып жеке жиналыңдар. Қаздар қайда? Әтештер қайда? Тауықтар қайда? Үйректер қайда? Мен әтештің суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Әтештер: «Кукареку» дейді Мен тауықтың суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Тауықтар: «Қыт-қыт-қыт» Мен қаздың суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Қаздар: «Қаңқ-қаңқ» Мен үйректің суретін көрсетемін, ал команда не дейді? Үйректер: «Барқ-барқ» Балалар, тауықтар, әтештер, үйректер, қаздар – олар нелер?

	<p>Олар – үй құстары. Олар неге үй құстары деп аталады? Олар ешқайда ұшпайды, адамдармен бірге фермада тұрады. Бейнежазба көру: «Қай құс екенін ата» Сергіту сәті Бес балапан Қорытынды: үй құстары қазақша атауларын еске түсіріп, белсенді балаларды мақтайды.</p>				
<p>Балалармен жеке жұмыс (сөздік минимум, диалогтар, тақпақ, өлең жаттау, баяу қимылды ойындар, ұлттық ойындар, ертегі рөлдерін дайындау)</p>	<p><u>Ересек топ</u> «Қалай дыбыстайды?» жаттығып ойнау Қораз «ку-ка-ре-ку» дейді. Тауық «қыт-қыт» дейді. Үйрек «барқ-барқ» дейді. Қаз «қаңқ-қаңқ» дейді. <u>Мектепалды топ</u> «Қалай дыбыстайды?» жаттығып ойнау Қораз «ку-ка-ре-ку» дейді. Тауық «қыт-қыт» дейді. Үйрек «барқ-барқ»</p>		<p><u>Ересек топ</u> Сергіту сәті Бес балапан Бес балапан және үйрек Төмпешікке келді серуендеп. Ал мына үйрек қря-қря деді, Төрт-ақ балапан қайтып келді. 1, 2, 3, 4.</p> <p>«Менің Қазақстаным» ҚР Гимні орындау «Біртұтас тәрбие» жоспары бойынша <u>Мектепалды топ</u> Сергіту сәті. Әлди-әлди, бөпешім, Ұйықтай қойшы, көкешім. Саусақтарың майысып Ұста болар ма екенсің? Күйші болар ма екенсің?</p>		<p>Шертпек — бұл асық ойынының бір түрі, көбінесе балалар арасында танымал. Ойында төрт немесе одан да көп асықтар пайдаланылады. Ойынның негізгі мақсаты — асықты дәл</p>

	<p>дейді. Қаз «қаңқ-қаңқ» дейді.</p>	<p>нысанаға көздеп, дәл тигізу. Шертпек ойынының ережелері:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Қатысушылар саны — 2 немесе одан көп адам болуы мүмкін.2. Асықтарды тізу — жерде немесе арнайы тегіс алаңда ойыншының қалауы бойынша асықтар тізіледі.3. Тигізу — әрбір ойыншы өз кезегінде бір асықты нысана ретінде белгілеп, соны қолындағы асықпен дәлдеп шертіп, тигізуге тырысады.4. Есеп — егер ойыншы асықты дәл тигізсе, ол ұпай алады немесе сол асықты өзіне алуы мүмкін (ойынның түріне байланысты). <p>Шертпек ойыны мергендік пен ептілікті дамытуға көмектеседі және қазақ халқының ұлттық ойындарының біріне жатады.</p> <p>https://vm.tiktok.com/ZMkuF7tYq/ «Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» балалармен ұлттық ойындар ойнау</p>
--	--	--